

**ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА
М.М. БРАТИЧАКА (1946–2023)**

20 серпня 2023 р. відійшов у вічність професор кафедри хімічної технології переробки нафти та газу Національного університету «Львівська політехніка» Братичак Михайло Миколайович.

Михайло Братичак – відомий учений у галузі створення моно- й олігоініціаторів та полімерних матеріалів на їх основі. Ним розроблені теоретичні основи хімічного модифікування епоксидних смол гідропероксидами та функційними пероксидами у присутності різних за природою каталізаторів.

Братичак М.М. народився 2 лютого 1946 р. Після закінчення Бережанської СШ № 1 (Тернопільська обл.) у 1964 р. поступив на навчання у Львівську політехніку. 1969 року закінчив навчання та отримав диплом інженера-технолога за спеціальністю «Технологія основного органічного та нафтохімічного синтезу».

Кандидатську дисертацію захистив у 1980 р., докторську дисертацію – у 1990 р., і отримав диплом доктора хімічних наук за двома спеціальностями: органічна хімія і хімія високомолекулярних сполук. Вчене звання «професор» присвоєно у 1993 р.

Після отримання вищої освіти працював у Львівській політехніці на посадах: ст. лаборанта кафедри органічної хімії (1969-1970 рр.), молодшого наукового співробітника ПНДЛ-1 (1970-1973 рр.); старшого наукового співробітника ПНДЛ-1 (1973-1980 рр.); асистента кафедри органічної хімії (1980-1982 рр.); завідувача ПНДЛ-1 (1982-1988 рр.); доцента кафедри технології основного органічного та нафтохімічного синтезу (1988-1992 рр.); професора кафедри технології основного органічного та нафтохімічного синтезу (1992-1994 рр.); завідувача кафедри хімічної технології переробки нафти і газу (1994-2021 рр.); професора кафедри хімічної технології переробки нафти і газу (з 2021 р.).

Опублікував з грифом Міністерства освіти України та методичної ради Університету 6 підручників, 8 навчальних посібників. Зробив переклад з польської мови на українську 1 підручника та 1 лабораторний практикум та видав їх в Україні.

Опублікував одноосібно та у співавторстві понад 800 наукових праць, зокрема 6 наукових статей за останні 5 років у міжнародних журналах, які мають кuartиль Q1 і Q2. Отримав на нові розробки 55 авторських свідоцтв та патентів на винаходи та корисну модель, в т.ч. патент Польщі (1999 р.).

Одноосібно і у співавторстві опублікував 11 монографій.

Опублікував 10 чотиримовних словників з хімії, полімерів і технології переробки нафти, вугілля.

Починаючи з 1995 р. й до 2019 р. – керівник та виконавець держбюджетних тем МОН України. Із 2020 р. – керівник гранту Національного фонду досліджень України підтримки досліджень провідних та молодих учених «Одержання модифікованих низькомолекулярними органічними сполуками бітумів із нафтових залишків», госпдоговірних робіт.

Як виконавець брав участь у 7 міжнародних грантах.

Науковий керівник успішно захищених 20-ти кандидатських дисертацій і науковий консультант 3-х докторських дисертацій. Офіційний опонент докторських і кандидатських дисертації в Україні, а також двох кандидатських дисертації в Польщі.

Організував та провів у Львівській політехніці 11 науково-технічних міжнародних конференцій «Поступ в нафтогазопереробній та нафтохімічній промисловості».

Був членом наукових комітетів багатьох наукових конференцій, які проводилися у США, Бразилії, Франції, Шотландії, Німеччині, Польщі, Грузії, Україні, а також учасником конференцій в Індії, Південній Кореї, Непалі.

У 1997, 1998 рр. пройшов тримісячне стажування в Університеті м. Дентон, США.

Як візитний професор та за програмою Erasmus читав лекції для студентів та аспірантів в університетах Польщі, Чехії.

Член двох спеціалізованих вчених рад (Д 35.052.07, Д 35.052.01). Із 2022 року – голова спеціалізованої ради Д 35.052.01 із захисту докторських дисертацій з хімічних наук. До 2020 р. – голова відділення «Нафтопереробка і нафтохімія» Української нафтогазової академії.

Член Експертної ради МОН України за фаховим напрямом «Хімія» та Фонду національних досліджень України.

Головний редактор англomовного журналу *Chemistry and Chemical Technology*, що входить до наукометричних баз Scopus і WoS.

Член редколегії 5-ти зарубіжних журналів «*Ecological Chemistry and Engineering*» (Польща), «*Chemical Sciences Journal*» (США), «*Polymer Processing*» (Польща), *Inzynieria materialowa* (Польща), *Scientific Israel – Technological Advantages*» (Ізраїль) та двох українських журналів «Вуглехімічний журнал», «Кінетика та каталіз».

Нагороди та відзнаки:

- заслужений діяч науки і техніки України (2009 р.),
- нагрудний знак «Відмінник освіти України» (1999 р.),
- нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» (2014 р.),
- медаль ім. професора Станіслава Пілята (2008 р.),
- звання «Заслужений працівник ВАТ «Укрнафта» (2006 р.),
- звання «Почесний нафтопереробник» ВАТ «Нафтохімік України» (2006 р.).

Смерть Михайла Миколайовича – непоправна втрата для всіх нас. Він пішов від нас, залишивши по собі добру пам'ять та гідні справи. Михайло Миколайович прожив яскраве, красиве і наповнене напруженою науковою роботою життя. Завжди був прикладом справедливої та хорошої людини, добрим фахівцем своєї справи, відданим роботі й колективу.

IN MEMORY OF PROFESSOR M.M. BRATYCHAK (1946–2023)

This communication is devoted to the memory of outstanding Ukrainian chemist Professor M.M. Bratychak. The communication describes the main stages of the life and research activities of Prof. M.M. Bratychak.